

Ecologische beoordeling reconstructie N358 Uterwei (Fr.)

Opdrachtgever Provincie Fryslân, Leeuwarden
Referentie Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling reconstructie N358 Uterwei (Fr.) A&W-notitie 2419-1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2419bla
Status Definitief
Datum 29 juni 2015
Projectleider P. Biezenaar
Autorisatie R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Bronnen

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

De provincie Fryslân voert een reconstructie uit van de N358 Uterwei. Het deel daarvan dat in deze notitie centraal staat, ligt tussen Surhuisterveen en Blauforlaet. De werkzaamheden voor dit deel starten binnenkort. De reconstructie van andere delen van de N358 zijn reeds gestart.

Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden tussen Surhuisterveen en Blauforlaet is ecologisch onderzoek gewenst om te bepalen hoe deze ingreep zich verhoudt tot de ecologische wet- en regelgeving. De provincie heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in deze notitie.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan waarin de effecten van de beoogde ingrepen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Als eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Daarnaast zijn veldbezoeken uitgevoerd, waarvan het eerste op 16 april 2015. Er is toen visonderzoek uitgevoerd aan de watergangen die onder invloed staan van de beoogde werkzaamheden. Het tweede veldbezoek vond op 20 april 2015 plaats en was gericht op de inventarisatie van de bomen die in verband met het project worden verwijderd. Tijdens beide veldonderzoeken is tevens gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of bedreigde planten- en diersoorten.

Deze A&W-notitie 2419-1 betreft het genoemde deel van de N358. Behalve deze ecologische beoordeling is / wordt tevens vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd op drie andere locaties nabij dit deel van de N358. Dat zijn ecologische beoordelingen betreffende overige werkzaamheden die gekoppeld zijn aan de reconstructie van de N358, maar buiten het huidige wegtracé liggen. Die locaties zijn een gronddepot en twee af te breken woningen. De resultaten daarvan zijn / worden opgenomen in de A&W-notities 2419-2 en verder.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Plangebied

Het plangebied bestaat uit het huidige tracé van de N358 en de nabije omgeving daarvan (figuur 1). Het deel van de N358 dat in deze notitie centraal staat, ligt tussen de Groningerweg in Surhuisterveen en de brug van Blauforlaet (de brug over het Prinses Margrietkanaal). De lengte van dit werkgebied bedraagt ca. 6,5 km en de breedte komt overeen met het huidige tracé en ca. 20 m aan weerszijden daarvan.

De beoogde werkzaamheden bestaan uit (plaatselijke) verbredingen van de weg en de reconstructie van de aansluitingen. Langs delen van het tracé worden de bomen in de berm verwijderd. Plaatselijk zijn tevens werkzaamheden nodig aan de bermsloot.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

3.1 Natuurbeschermingswet: Voortoets

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Natuurbeschermingswet, is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied dat is beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden is 'Lauwersmeergebied', dat op meer dan 10 km ten noorden van het plangebied ligt. Overige Natura 2000-gebieden liggen op aanzienlijk grotere afstanden en zijn daardoor niet relevant voor deze beoordeling.

Gezien de aard en beperkte omvang van de beoogde ingreep kan worden aangenomen dat de beoogde werkzaamheden niet leiden tot negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden die binnen het Natura 2000-gebied 'Lauwersmeergebied' voorkomen. Aangewezen soorten die ook buiten dit Natura 2000-gebied kunnen komen (zoals de ganzen- en eendensoorten die ook daar zijn beschermd volgens de Natuurbeschermingswet), kunnen in de omgeving van het plangebied foerageren. De beoogde werkzaamheden veroorzaken echter geen verstoring die in belangrijke mate zal afwijken van de huidige verstoring door het verkeer op de N358. Daardoor kan worden aangenomen dat er ten aanzien van deze aangewezen vogelsoorten geen (significant) negatieve effecten zullen ontstaan.

De conclusie van de Voortoets is derhalve, dat er geen kans bestaat op (significant) negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Natuurbeschermingswet.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (EHS, onderdeel van Natuurnetwerk Nederland), maar grenst wel aan gebieden die daarvoor zijn aangewezen (figuur 1). Ten noorden van Surhuizum ligt de N358 over een lengte van ca. 600 m tegen gebied aan dat is aangewezen als 'EHS overige natuur'. Nabij Surhuisterveen en ten zuiden van het Prinses Margrietkanaal doorkruist de N358 (over een lengte van ca.

1100, respectievelijk 450 m) een gebied dat is aangewezen als zoekgebied voor een robuuste ecologische verbinding.

De aard en omvang van de beoogde reconstructie houdt in dat er vooral werkzaamheden worden uitgevoerd op en direct naast het huidige tracé van de N358. De versturende invloed die daarvan uitgaat, is vergelijkbaar met de huidige verstoring door verkeer. Om deze reden kan worden aangenomen dat de beoogde werkzaamheden geen belangrijke wijzigingen van de huidige verstoring veroorzaken en dat de genoemde EHS-gebieden niet door de ingrepen extra in gevaar komen.

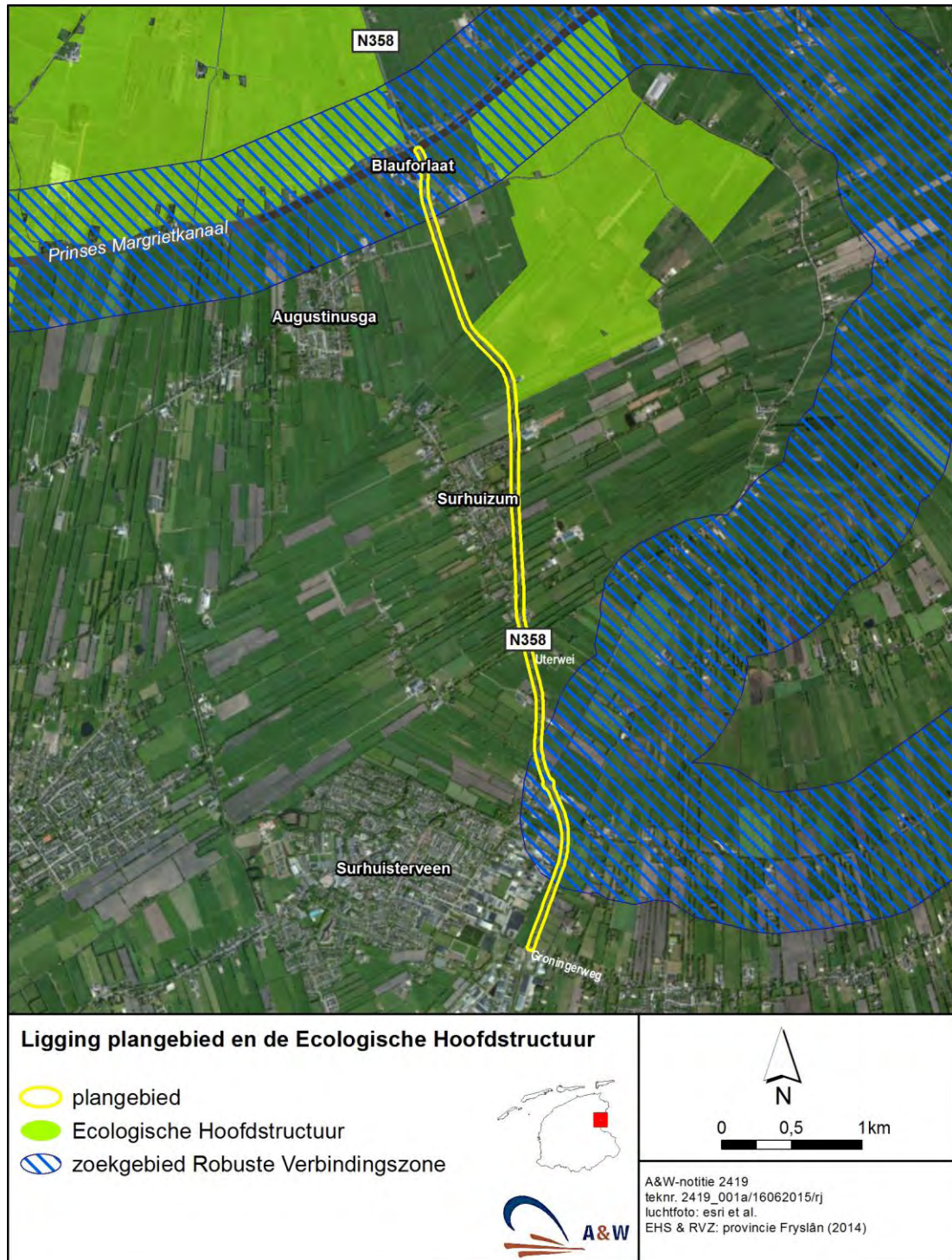
De beoogde reconstructie van dit deel van de N358 veroorzaakt derhalve geen knelpunt met de provinciale regelgeving omtrent de EHS.

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Naast de Natuurbeschermingswet en de provinciale regelgeving ten aanzien van de EHS, kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere vormen van regelgeving, zoals provinciale verordeningen ten aanzien van weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied. Er liggen binnen de invloedssfeer van de beoogde ingreep geen gebieden die op die manier zijn beschermd. Om die reden veroorzaakt de beoogde ingreep geen knelpunten met de betreffende ecologische regelgeving.

3.4 Samenvattend

De beoogde ingreep veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998 Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming).

Figuur 1. Het plangebied voor de reconstructie van de N358 tussen Surhuisterveen en Blaforlaet. In de omgeving daarvan liggen gebieden die zijn aangewezen als EHS-gebied.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld, namelijk licht (tabel 1), middelzwaar (tabel 2) en zwaar beschermde soorten (tabel 3). Bovendien beschermt deze wet vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vogels. Hieronder is beschreven of de beoogde werkzaamheden een conflict ontstaat veroorzaakt met de Flora- en faunawet.

Op basis van de literatuurstudie en de veldbezoeken in april 2015 is hieronder een overzicht gegeven van de soorten die binnen en nabij het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Per soortgroep is geconcludeerd of de beoogde werkzaamheden een conflict met de Flora- en faunawet veroorzaken.

4.1 Planten

Binnen en nabij het plangebied komen plantensoorten voor die gebruikelijk zijn voor bembegroeiingen. Dit zijn bijvoorbeeld Wilg, Gewone vlier, Pitrus, Witte klaver, Engels raagrass, Vossenstaart, melkdistel, Smalle weegbree en Veldzuring. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet en/of zijn opgenomen in de Rode Lijst van bedreigde soorten in Nederland. Om die reden veroorzaken de werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

4.2 Ongewervelde diersoorten

Soorten van deze soortgroep (zoals libellen en vlinders) zijn afhankelijk van specifieke omstandigheden, zoals die te vinden zijn binnen natuurgebieden. Dergelijke omstandigheden ontbreken in het plangebied. Om die reden worden van deze soortgroep hier geen beschermde en/of Rode-Lijstsoorten verwacht en deze zijn ook niet tijdens het veldbezoek aangetroffen. Om die reden veroorzaken de werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

4.3 Vissen

De sloten langs het genoemde deel van de N358 vormen het leefgebied van vissen. Plaatselijk worden werkzaamheden aan deze watergangen uitgevoerd, waardoor deze soorten worden beïnvloed. Om te bepalen welke soorten daar voorkomen, heeft A&W op 16 april 2015 een visinventarisatie uitgevoerd, waarbij gebruik is gemaakt van elektrovisserij. Dat onderzoek toonde aan dat de aangetroffen vissoorten niet behoren tot de soorten die zijn opgenomen in de soortenlijsten van de Flora- en Faunawet en de Rode Lijst. Om die reden veroorzaken de werkzaamheden aan deze watergangen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

Volgens de Zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) dient zorgvuldig te worden omgegaan met alle planten- en diersoorten, ongeacht hun beschermingsstatus. In dit verband adviseert A&W om werkzaamheden aan watergangen niet uit te voeren tijdens kwetsbare periode van vissen, namelijk de voortplantingsperiode gedurende de maanden april tot en met juli. Wanneer sloten worden gedempt, wordt geadviseerd om te voorkomen dat vissen in afgesloten delen achterblijven en vervolgens worden verwond of gedood.. Dit is mogelijk door dat werk uit te voeren in de richting van de open uiteinden van de sloten, waardoor vissen kunnen vluchten.

4.4 Amfibieën

In de betreffende sloten is tijdens het visonderzoek de aanwezigheid aangetoond van Meerkikker en Bastaard kikker. Bovendien kunnen hier Bruine kikker, Gewone pad en mogelijk Kleine watersalamander voorkomen. De genoemde soorten zijn licht beschermd

(tabel 1) volgens de Flora- en faunawet. Het plangebied is ongeschikt voor middelzwaar en zwaar beschermde amfibieënsoorten en deze worden ook niet verwacht volgens de verspreidingsgegevens van dergelijke soorten.

Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde ingreep veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde amfibieënsoorten.

In het kader van de hierboven genoemde Zorgplicht adviseert A&W om de beoogde werkzaamheden niet uit te voeren tijdens de voortplantingsperiode van amfibieën, dus niet binnen de maanden april t/m juli.

4.5 Reptielen

Volgens de verspreidingsgegevens komen binnen en nabij het plangebied geen reptielensoorten voor en het plangebied is niet geschikt voor dergelijke soorten. Om die reden veroorzaken de werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

4.6 Vogels

Binnen het plangebied zijn (beperkte) mogelijkheden voor broedende vogels, namelijk in de opgaande begroeiingen. Dat kunnen soorten zijn als Merel, Tjiftjaf, Winterkoning en Roodborst. Nabij het plangebied kunnen weidevogels broeden en de oevers van sloten bieden broedbiotoop voor soorten als Wilde eend, Waterhoen en Meerkoet. Binnen en nabij het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek op 16 en 20 april 2015 geen nestplaatsen aangetroffen van soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is (zoals Buizerd en Roek).

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. De werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen (van half maart tot half juli) is een afdoende optie. Wanneer de werkzaamheden doorlopen tot in de volgende broedperiode, moet vooraf aan die broedperiode ervoor worden gezorgd dat het werkgebied en de omgeving daarvan ongeschikt zijn voor nesten van vogels. Dit is onder andere mogelijk door verstorende werkzaamheden reeds voor aanvang van het broedseizoen te starten, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring die daarvan uitgaat. In dit geval is het tevens van belang om reeds vooraf aan de broedperiode tijdig de beoogde kapwerkzaamheden uit te voeren en de slootoevers te maaien. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens het broedseizoen broedplaatsen ontstaan in kap- en snoeihout en andere opgeslagen materialen. Zo kunnen zandhopen met steile wanden worden bezet door Oeverwaluw, die daarin in korte tijd nestgangen graven. Mochten er (ondanks de hierboven genoemde maatregelen) toch vogels gaan broeden die vervolgens door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat een conflict met de Flora- en faunawet. De werkzaamheden moeten dan worden gestaakt tot na de broedperiode van de betreffende soorten.

Wanneer verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen, veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels.

4.7 Zoogdieren

De indeling is hier bepaald door de drie beschermingscategorieën van de Flora- en faunawet: licht, middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten.

Licht beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied komt een aantal licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Mol, Egel en verscheidene (spits)muisensoorten. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, mogelijk met uitzondering van Steenmarter. Het plangebied kan deel uitmaken van het foerageergebied van deze soort, maar er zijn geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen. De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen wezenlijke invloed op het (potentiële) leefgebied van Steenmarter.

Om deze redenen veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter en overige middelzwaar beschermde zoogdiersoorten.

Zwaar beschermde soorten: vleermuizen

In de omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, met uitzondering van vleermuizen. Bij een ecologische beoordeling ten aanzien van vleermuizen dient aandacht te zijn voor verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes van deze dieren.

Gezien het grotendeels open karakter van het plangebied kan worden aangenomen dat hier geen sprake is van optimaal leefgebied voor vleermuizen. De aanwezigheid van deze soorten kan echter niet geheel worden uitgesloten, zoals in de dorpen langs de N358.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht. De reden daarvan is het ontbreken van geschikte gebouwen en bomen met holtes, zoals dat is geconstateerd tijdens de veldbezoeken in april 2015. Daardoor veroorzaken de werkzaamheden geen directe effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het foerageergebied van enkele vleermuissoorten, zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. De kans daarop is alleen aanwezig in de omgeving van opgaande begroeiingen, zoals bij Surhuizum en Surhuisterveen. De beoogde werkzaamheden kunnen enige invloed hebben op de huidige kwaliteit van deze delen van het foerageergebied, doordat plaatselijk opgaande begroeiingen langs de N358 worden verwijderd. In de directe omgeving is echter veel alternatief potentieel foerageergebied aanwezig, waardoor de beoogde werkzaamheden geen belangrijke effecten in dezen zullen veroorzaken.

Vliegroutes

De delen van de huidige N358 waarlangs bomen staan, zijn geschikt om geleidende structuren te bieden voor vliegroutes van vleermuizen. De kans op aanwezigheid van een dergelijke vliegroute is echter klein, doordat in de omgeving van het plangebied geen optimale leefgebieden van vleermuizen liggen, behalve mogelijk in de omliggende dorpen. De N358 zal daardoor alleen plaatselijk deel kunnen uitmaken van een eventueel aanwezige vliegroute. In de directe omgeving daarvan zijn echter relatief veel lijnvormige landschapselementen aanwezig die voor vleermuizen beter geschikt zijn als (potentiële) vliegroutes. Dit zijn bijvoorbeeld de bomenrijen en het stratenplan van de dorpen en de boomsingels tussen agrarische percelen en langs wegen met aanzienlijk minder verkeer dan de N358. Om deze redenen kan worden aangenomen dat de N358 geen belangrijke plaats inneemt in het patroon van eventueel aanwezige vliegroutes van vleermuizen. Daardoor zal het plaatselijk verwijderen van bomen langs de N358 geen belangrijk negatief effect veroorzaken ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen.

Samenvattend

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen en overige zwaar beschermde zoogdiersoorten.

4.8 Samenvattend

De beoogde ingreep veroorzaakt om bovenstaande redenen geen conflict met de Flora- en faunawet.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken leidt de ecologische beoordeling van de beoogde werkzaamheden aan de N358 tot onderstaande conclusies.

Gebiedsbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (regelgeving betreffende de Ecologische Hoofdstructuur, Natuurbeschermingswet 1998 en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet op voorwaarde dat broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord. In paragraaf 4.6 staat hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

In het kader van de Zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) staan in paragraaf 4.3 en 4.4 aanwijzingen voor de uitvoering van werkzaamheden aan watergangen. Deze aanwijzingen beperken negatieve effecten ten aanzien van vissen en amfibieën.

Bronnen

- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling verwijdering van gronddepot naast N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-2. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red.) RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Delft, J.J.C.W. van, A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. zoogdieratlas.nl Friesland.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Websites

Provincie Fryslân
Zoogdieratlas

Ecologische beoordeling verwijdering van gronddepot naast N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.)

Opdrachtgever Provincie Fryslân, Leeuwarden
Referentie Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling verwijdering van gronddepot
naast N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-2. Altenburg &
Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2419bla
Status Definitief
Datum 29 juni 2015
Projectleider P. Biezenaar
Autorisatie R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Bronnen

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2

Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden

tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740

email: info@altwym.nl

website: www.altwym.nl

1. Inleiding

De provincie Fryslân voert een reconstructie uit van de N358 Uterwei. Ter hoogte van Surhuizum ligt een gronddepot dat moet worden verwijderd. De werkzaamheden daarvoor zijn gecombineerd met de werkzaamheden voor de reconstructie van de N538. De werkzaamheden ten aanzien van het gronddepot worden in de loop van 2015 uitgevoerd.

Voorafgaand daaraan is ecologisch onderzoek gewenst om te bepalen hoe deze ingreep zich verhoudt tot de ecologische wet- en regelgeving. De provincie heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in deze notitie.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan waarin de effecten van de beoogde ingrepen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van (beschermde) natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Als eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Daarnaast is een veldbezoek aan het gronddepot uitgevoerd, namelijk op 16 april 2015. Er is daarbij gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of bedreigde planten- en diersoorten.

Deze A&W-notitie 2419-2 betreft het genoemde gronddepot. Behalve deze ecologische beoordeling is tevens onderzoek uitgevoerd om de werkzaamheden voor de reconstructie van het deel van de N358 tussen Surhuisterveen en Blauforlaet te toetsen aan de wetgeving ten aanzien van natuur (Biezenaar 2015, A&W-notitie 2419-1). In een later stadium vindt de ecologische beoordeling plaats van de afbraak van twee woningen langs deze weg. Naar verwachting zullen de reportages daarvan de codes 2419-3 en -4 krijgen.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Plangebied

Het plangebied ligt aan de oostzijde van de N358, ten zuiden van Surhuizum en nabij de aansluiting van de weg It Langfal op de N358 (figuur 1). Het is een langgerekt driehoekig perceel, waarvan de langste zijde ca. 140 m is en tegen de oostelijke bermsloot van de N358 ligt. Het depot bevat hopen met grond en is gedeeltelijk omzoomd door struiken en relatief jonge bomen. Er vinden geregeld werkzaamheden plaats die gerelateerd zijn aan het gebruik van het plangebied als gronddepot.

De beoogde werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van de opslag. Minstens een deel van de struiken en bomen langs de randen van het depot blijft behouden. Deze werkzaamheden zijn vergelijkbaar met de werkzaamheden voor het huidige gebruik. Het werk wordt uitgevoerd buiten de broedperiode van vogels, dus buiten de periode van half maart tot half juli.

Figuur 1. De ligging van het gronddepot (rood kruis) ten zuiden van Surhuizum (kaart: Google).

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

3.1 Natuurbeschermingswet: Voortoets

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Natuurbeschermingswet, is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied dat is beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden is 'Lauwersmeergebied', dat op meer dan 13 km ten noorden van het plangebied ligt. Overige Natura 2000-gebieden liggen op aanzienlijk grotere afstanden en zijn daardoor niet relevant voor deze beoordeling.

Gezien de aard en beperkte omvang van de beoogde ingreep kan worden aangenomen dat de beoogde werkzaamheden niet leiden tot negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden die binnen het Natura 2000-gebied 'Lauwersmeergebied' voorkomen. Aangewezen soorten die ook buiten dit Natura 2000-gebied kunnen komen (zoals de ganzen- en eendensoorten die ook daar zijn beschermd volgens de Natuurbeschermingswet), komen niet in de omgeving van het plangebied voor. De reden daarvoor is dat die omgeving niet geschikt is voor dergelijke soorten.

De conclusie van de Voortoets is derhalve, dat er geen kans bestaat op (significant) negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden aan het gronddepot geen conflict met de Natuurbeschermingswet.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (EHS, onderdeel van Natuurnetwerk Nederland). De dichtstbijzijnde gebieden die daarvoor zijn aangewezen, liggen op ca 1 km ten oosten van het plangebied (Biezenaar 2015 A&W-notitie 2419-1). Door deze relatief grote afstand en de beperkte uitstraling van effecten door de beoogde werkzaamheden, komen de natuurwaarden van dit EHS-gebied niet in gevaar. De beoogde werkzaamheden aan het gronddepot veroorzaken derhalve geen knelpunt met de provinciale regelgeving omtrent de EHS.

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Naast de Natuurbeschermingswet en de provinciale regelgeving ten aanzien van de EHS, kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere vormen van regelgeving, zoals provinciale verordeningen ten aanzien van weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied. Er liggen binnen de invloedssfeer van de beoogde ingreep geen gebieden die op die manier zijn beschermd. Om die reden veroorzaakt de beoogde ingreep geen knelpunten met de betreffende ecologische regelgeving.

3.4 Samenvattend

De beoogde ingreep veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998 Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming).

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld, namelijk licht (tabel 1), middelzwaar (tabel 2) en zwaar beschermde soorten (tabel 3). Bovendien beschermt deze wet vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vogels. Hieronder is beschreven of de beoogde werkzaamheden een conflict ontstaat veroorzaakt met de Flora- en faunawet.

Op basis van de literatuurstudie en de veldbezoeken in april 2015 is hieronder een overzicht gegeven van de soorten die binnen en nabij het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Per soortgroep is geconcludeerd of de beoogde werkzaamheden een conflict met de Flora- en faunawet veroorzaken.

4.1 Planten

Binnen en nabij het plangebied komen plantensoorten voor die gebruikelijk zijn voor bermbegroeiingen. Dit zijn bijvoorbeeld Wilg, Zwarte els, Gewone vlier, Witte klaver, Engels raaigras, Vossenstaart, Smalle weegbree en Veldzuring. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet en/of zijn opgenomen in de Rode Lijst van bedreigde soorten in Nederland. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

4.2 Ongewervelde diersoorten

Soorten van deze soortgroep (zoals libellen en vlinders) zijn afhankelijk van specifieke omstandigheden, zoals die te vinden zijn binnen natuurgebieden. Dergelijke omstandigheden ontbreken in het plangebied. Om die reden worden van deze soortgroep hier geen beschermde en/of Rode-Lijstsoorten verwacht en deze zijn ook niet tijdens het veldbezoek aangetroffen. Om die reden veroorzaken de werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

4.3 Vissen

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor vissen. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

4.4 Amfibieën

In het plangebied kunnen licht beschermde amfibieënsoorten voorkomen, zoals Bruine kikker en Gewone pad voorkomen, maar alleen langs de begroeide randen van het depot. Het plangebied is ongeschikt voor middelzwaar en zwaar beschermde amfibieënsoorten en deze worden ook niet verwacht volgens de verspreidingsgegevens van dergelijke soorten.

Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde ingreep veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde amfibieënsoorten.

4.5 Reptielen

Volgens de verspreidingsgegevens komen binnen en nabij het plangebied geen reptielensoorten voor en het plangebied is niet geschikt voor dergelijke soorten. Om die reden veroorzaken de werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

4.6 Vogels

Binnen het plangebied zijn mogelijkheden voor broedende vogels, namelijk in de opgaande begroeiingen langs de randen van het depot. Dat kunnen soorten zijn als Merel, Tjiftjaf, Winterkoning en Roodborst. Door het huidige gebruik van het gronddepot kunnen hier alleen vogelsoorten broeden die redelijk ongevoelig zijn tegen verstoring. Degelijke soorten komen naar verwachting ook in de houtsingels nabij het plangebied voor. Er worden geen broedende vogels verwacht in de naburige weidepercelen (zoals Scholekster en Kievit), omdat deze percelen door de aanwezigheid van houtsingels een te besloten karakter hebben. Het huidige gebruik van het depot veroorzaakt relatief veel verstoring, waardoor het plangebied ongeschikt is voor Oeverzwaluw, een soort die nestgangen graaft in steile wanden van zand- en grondopslag. Binnen en nabij het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek op 16 april 2015 geen nestplaatsen aangetroffen van Oeverzwaluw en van soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is (zoals Buizerd en Roek).

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

De beoogde verwijdering van het gronddepot vindt plaats buiten de broedperiode van vogels (hoofdstuk 2). Daardoor is het uitgesloten dat deze werkzaamheden verstoring veroorzaken van broedende vogels en hun nesten. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels.

4.7 Zoogdieren

De indeling is hier bepaald door de drie beschermingscategorieën van de Flora- en faunawet: licht, middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten.

Licht beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied komt een aantal licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Mol, Egel en verscheidene (spits)muizensoorten. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, mogelijk met uitzondering van Steenmarter (Melis 2012). Het plangebied kan deel uitmaken van het foerageergebied van deze soort, maar er zijn geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen. De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen wezenlijke invloed op het (potentiële) leefgebied van Steenmarter.

Om deze redenen veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter en overige middelzwaar beschermde zoogdiersoorten.

Zwaar beschermde soorten: vleermuizen

In de omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, met uitzondering van vleermuizen (Melis 2012). Bij een ecologische beoordeling ten aanzien van vleermuizen dient aandacht te zijn voor verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes van deze dieren.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De reden daarvan is het ontbreken van geschikte gebouwen en bomen met holtes, zoals dat is geconstateerd tijdens de veldbezoeken op 16 april 2015. Daardoor veroorzaken de werkzaamheden geen directe effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het foerageergebied van enkele vleermuissoorten, zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. De beoogde werkzaamheden zullen nauwelijks of geen invloed hebben op de huidige kwaliteit van deze delen van het foerageergebied. In de directe omgeving is bovendien veel alternatief potentieel foerageergebied aanwezig, waardoor de beoogde werkzaamheden geen belangrijke effecten in dezen zullen veroorzaken.

Vliegroutes

De opgaande begroeiingen langs de randen van het plangebied zijn geschikt om geleidende structuren te bieden voor vliegroutes van vleermuizen. Deze vormen een klein deel van het omvangrijke netwerk aan houtsingels in dit deel van Fryslân. Daardoor bestaat hier ook een omvangrijk netwerk van potentiële vliegroutes van vleermuizen. Minstens een deel van de huidige begroeiingen rond het depot blijven behouden. Daardoor zullen de beoogde werkzaamheden geen belangrijk negatief effect veroorzaken ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen.

Samenvattend

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen en overige zwaar beschermde zoogdiersoorten.

4.8 Samenvattend

De beoogde ingreep veroorzaakt om bovenstaande redenen geen conflict met de Flora- en faunawet.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken leidt de ecologische beoordeling van de beoogde werkzaamheden aan het gronddepot tot onderstaande conclusies.

Gebiedsbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (regelgeving betreffende de Ecologische Hoofdstructuur, Natuurbeschermingswet 1998 en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet op voorwaarde dat het werk wordt uitgevoerd volgens de planning daarvan (i.e. buiten de broedperiode van vogels, zie hoofdstuk 2).

Bronnen

- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling reconstructie N358 Uterwei (Fr.) A&W-notitie 2419-1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red.) RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Delft, J.J.C.W. van, A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. zoogdieratlas.nl Friesland.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Websites

Provincie Fryslân
Zoogdieratlas

Ecologische beoordeling afbraak twee woningen nabij N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.)

Opdrachtgever Provincie Fryslân, Leeuwarden
Referentie Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling afbraak twee woningen nabij N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-3. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2419bla
Status Definitief
Datum 14 juli 2015
Projectleider P. Biezenaar
Autorisatie R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Bronnen

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

De provincie Fryslân voert een reconstructie uit van de N358 Uterwei. Het deel van die weg dat in deze rapportage centraal staat, ligt tussen Surhuisterveen en Blauforlaet. Nabij de bebouwde kom van Surhuizum staan twee woningen die in verband met de beoogde werkzaamheden moeten worden verwijderd. De werkzaamheden daarvoor zijn gecombineerd met de werkzaamheden voor de reconstructie van de N538. De afbraak van beide woningen wordt in de loop van 2016 uitgevoerd.

Ecologisch onderzoek

Voorafgaand aan de afbraak van de woningen is ecologisch onderzoek gewenst om te bepalen hoe deze ingrepen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving. De provincie heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in deze notitie.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan waarin de effecten van de beoogde ingrepen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

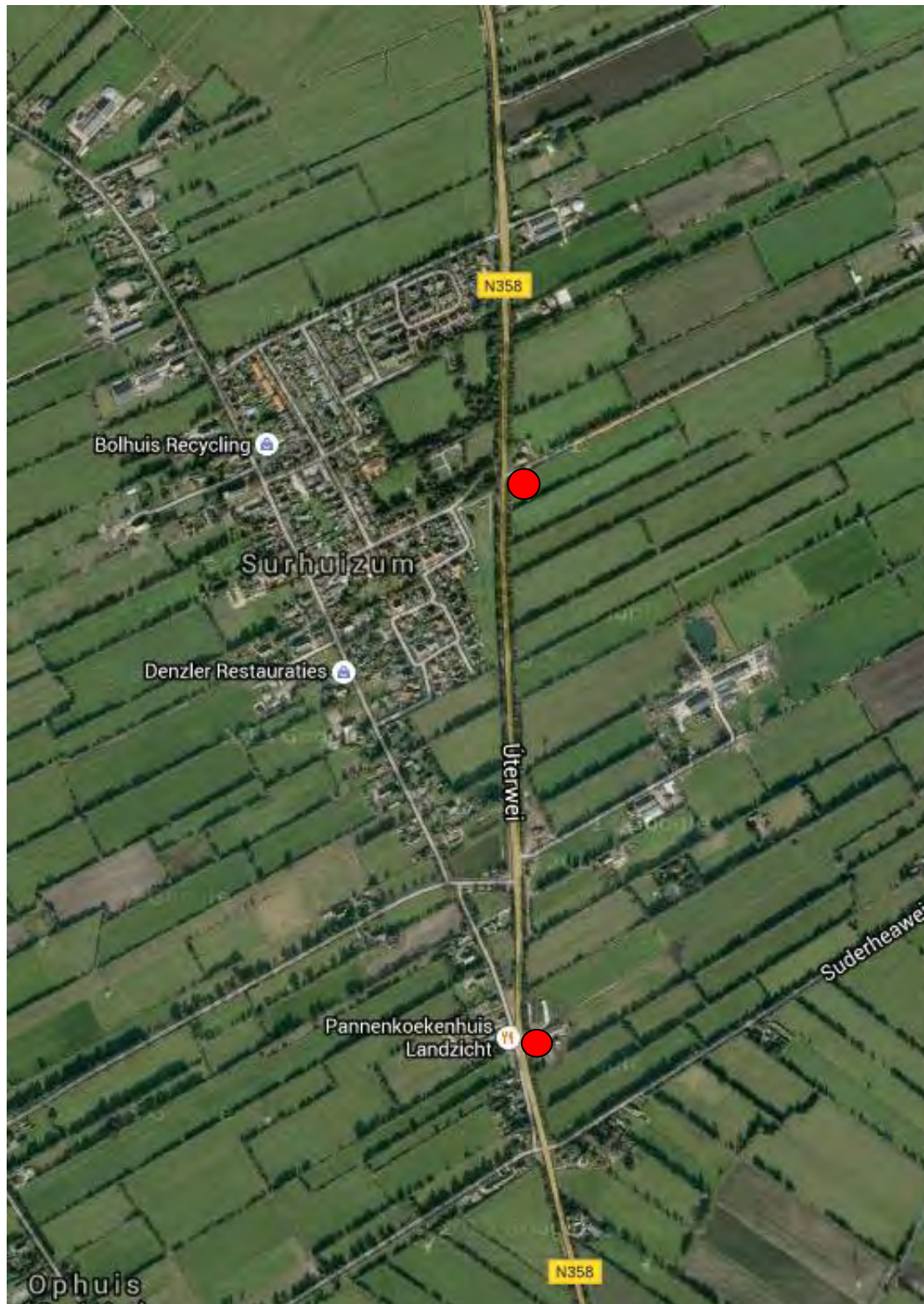
Het onderzoek naar de aanwezigheid van (beschermde) natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Als eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (zoals verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Daarnaast is een veldbezoek aan beide woningen uitgevoerd, namelijk op 20 april en 26 juni 2015. Er is daarbij gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of bedreigde planten- en diersoorten.

Deze A&W-notitie 2419-3 betreft beide af te breken woningen nabij de N358. Behalve deze ecologische beoordeling is tevens onderzoek uitgevoerd om de werkzaamheden voor de reconstructie van het deel van de N358 tussen Surhuisterveen en Blauforlaet te toetsen aan de wetgeving ten aanzien van natuur (Biezenaar 2015, A&W-notitie 2419-1). Er is een vergelijkbare ecologische beoordeling uitgevoerd voor het verwijderen van een gronddepot naast de N358 (Biezenaar 2015, A&W-notitie 2419-2).

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

De woningen staan op de adressen Rysloane 2 9283 XS Surhuizum en It Sud 2 9283 TV Surhuizum (figuur 1). De beoogde werkzaamheden bestaan uit de afbraak van de woningen en het plaatselijk verwijderen van bomen en struiken. Het werk wordt uitgevoerd buiten de broedperiode van vogels, dus buiten de periode van half maart tot half juli.

Figuur 1. De locaties (rode stippen) van de twee huizen nabij Surhuizum, die in verband met de reconstructie van de N358 worden afgebroken (kaart: Google).

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

3.1 Natuurbeschermingswet: Voortoets

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Natuurbeschermingswet, is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

De plangebieden voor beide woningen maken geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied dat is beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Lauwersmeergebied', dat op meer dan 13 km ten noorden van beide plangebieden ligt. Overige Natura 2000-gebieden liggen op aanzienlijk grotere afstanden en zijn daardoor niet relevant voor deze beoordeling.

Gezien de aard en beperkte omvang van de beoogde ingreep kan worden aangenomen dat de beoogde werkzaamheden niet leiden tot negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden die binnen het Natura 2000-gebied 'Lauwersmeergebied' voorkomen. Aangewezen soorten die ook buiten dit Natura 2000-gebied kunnen komen (zoals de ganzen- en eendensoorten die ook daar zijn beschermd volgens de Natuurbeschermingswet), komen niet in de omgeving van beide plangebieden voor. De reden daarvoor is dat die omgeving niet geschikt is voor dergelijke soorten.

De conclusie van de Voortoets is derhalve, dat er geen kans bestaat op (significant) negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden aan beide woningen geen conflict met de Natuurbeschermingswet.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

De beide plangebieden maken geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (EHS, onderdeel van Natuurnetwerk Nederland). De dichtstbijzijnde gebieden die daarvoor zijn aangewezen, liggen op ca 1 km ten oosten van de plangebieden (Biezenaar 2015 A&W-notitie 2419-1). Door deze relatief grote afstanden en de beperkte uitstraling van effecten door de beoogde werkzaamheden, komen de natuurwaarden van dit EHS-gebied niet in gevaar. De beoogde werkzaamheden aan beide woningen veroorzaken derhalve geen knelpunt met de provinciale regelgeving omtrent de EHS.

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Naast de Natuurbeschermingswet en de provinciale regelgeving ten aanzien van de EHS, kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere vormen van regelgeving, zoals provinciale verordeningen ten aanzien van weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied. Er liggen binnen de invloedssfeer van de beoogde ingrepen geen gebieden die op die manier zijn beschermd. Om die reden veroorzaken de beoogde ingrepen geen knelpunten met de betreffende ecologische regelgeving.

3.4 Samenvattend

De beoogde ingrepen veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998 Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming).

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld, namelijk licht (tabel 1), middelzwaar (tabel 2) en zwaar beschermde soorten (tabel 3). Bovendien beschermt deze wet vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vogels. Hieronder is beschreven of de beoogde werkzaamheden een conflict ontstaat veroorzaakt met de Flora- en faunawet.

Op basis van de literatuurstudie en de veldbezoeken in april en juni 2015 is hieronder een overzicht gegeven van de soorten die binnen en nabij het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Per soortgroep is geconcludeerd of de beoogde werkzaamheden een conflict met de Flora- en faunawet veroorzaken.

4.1 Planten

Binnen en nabij beide plangebieden komen plantensoorten voor die gebruikelijk zijn voor berm- en tuinbegroeiingen. Dit zijn bijvoorbeeld Wilg, Zwarte els, Gewone vlier, Witte klaver, Engels raaigras, Vossenstaart, Smalle weegbree en Veldzuring. Tijdens de veldbezoeken zijn geen soorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet en/of opgenomen zijn in de Rode Lijst van bedreigde soorten in Nederland. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

4.2 Ongewervelde diersoorten

Soorten van deze soortgroep (zoals libellen en vlinders) zijn afhankelijk van specifieke omstandigheden, zoals die te vinden zijn binnen natuurgebieden. Dergelijke omstandigheden ontbreken in beide plangebieden. Om die reden worden van deze soortgroep hier geen beschermde en/of Rode-Lijstsoorten verwacht en deze zijn ook niet tijdens de veldbezoeken aangetroffen. Om die reden veroorzaken de werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

4.3 Vissen

Binnen beide plangebieden zijn geen mogelijkheden voor vissen. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

4.4 Amfibieën

In beide plangebieden kunnen licht beschermde amfibieënsoorten voorkomen, zoals Bruine kikker en Gewone pad voorkomen. De aanwezige biotopen zijn echter ongeschikt voor middelzwaar en zwaar beschermde amfibieënsoorten en deze worden ook niet verwacht volgens de verspreidingsgegevens.

Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde ingrepen veroorzaken derhalve geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde amfibieënsoorten.

4.5 Reptielen

Volgens de verspreidingsgegevens en het veldonderzoek komen binnen en nabij de plangebieden geen reptielensoorten voor. Om die reden veroorzaken de werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

4.6 Vogels

Binnen beide plangebieden zijn mogelijkheden voor broedende vogels, namelijk in de opgaande begroeiingen nabij de woningen. Dat kunnen soorten zijn als Merel, Tjiftjaf, Winterkoning en Roodborst. Er worden geen broedende vogels verwacht in de naburige weidepercelen (zoals Scholekster en Kievit), omdat deze percelen door de aanwezigheid van houtsingels een te besloten karakter hebben. Binnen en nabij beide plangebieden zijn tijdens het veldonderzoek op 20 april en 26 juni 2015 geen nestplaatsen aangetroffen van soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is (zoals Buizerd en Roek).

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

De beoogde afbraak van beide huizen vindt plaats buiten de broedperiode van vogels (hoofdstuk 2). Daardoor is het uitgesloten dat deze werkzaamheden verstoring veroorzaken van broedende vogels en hun nesten. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels.

4.7 Zoogdieren

De indeling is hier bepaald door de drie beschermingscategorieën van de Flora- en faunawet: licht, middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten.

Licht beschermde soorten

Binnen en nabij beide plangebieden komt een aantal licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Mol, Egel en verscheidene (spits)muisensoorten. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde werkzaamheden veroorzaken derhalve geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde soorten

Binnen en nabij beide plangebieden komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, mogelijk met uitzondering van Steenmarter (Melis 2012). De ruimte rond de woningen kan deel uitmaken van het foerageergebied van deze soort, maar er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen wezenlijke invloed op het (potentiële) leefgebied van Steenmarter.

Om deze redenen veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter en overige middelzwaar beschermde zoogdiersoorten.

Zwaar beschermde soorten: vleermuizen

In de omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, met uitzondering van vleermuizen (Melis 2012). Bij een ecologische beoordeling ten aanzien van vleermuizen dient aandacht te zijn voor verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes van deze dieren.

Verblijfplaatsen

De gebouwen op beide locaties zijn tijdens beide veldbezoeken onderzocht op aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Daaruit bleek dat de gebouwen weinig of geen openingen bevatten die toegang kunnen bieden tot potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen onder dakdelen en in spouwmuren. De aangetroffen openingen bleken niet door vleermuizen te worden gebruikt en er zijn geen sporen van deze dieren aangetroffen (zoals keutels). De bomen nabij de woningen bleken geen holtes te bevatten die geschikt zijn voor verblijfplaatsen. Om deze reden kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen binnen en nabij beide plangebieden worden uitgesloten. De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen directe effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

Mogelijk maken beide plangebieden deel uit van foerageergebied van enkele vleermuissoorten, zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. De beoogde werkzaamheden zullen nauwelijks of geen invloed hebben op de huidige kwaliteit van deze delen van het foerageergebied. In de directe omgeving is bovendien veel alternatief potentieel foerageergebied aanwezig, waardoor de beoogde werkzaamheden geen belangrijke effecten in dezen zullen veroorzaken.

Vliegroutes

De opgaande begroeiingen langs de randen van de plangebieden zijn geschikt om geleidende structuren te bieden voor vliegroutes van vleermuizen. Deze vormen een klein deel van het omvangrijke netwerk aan houtsingels in dit deel van Fryslân. Daardoor bestaat hier ook een omvangrijk netwerk van potentiële vliegroutes van vleermuizen. De beoogde werkzaamheden zullen alleen plaatselijk ertoe leiden dat bomen en struiken zullen verdwijnen, maar dit veroorzaakt geen wezenlijke aantasting van eventueel aanwezige vliegroutes.

Samenvattend

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen en overige zwaar beschermde zoogdiersoorten.

4.8 Samenvattend

De beoogde ingreep veroorzaakt om bovenstaande redenen geen conflict met de Flora- en faunawet.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken leidt de ecologische beoordeling van de beoogde afbraak aan beide woningen tot onderstaande conclusies.

Gebiedsbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (regelgeving betreffende de Ecologische Hoofdstructuur, Natuurbeschermingswet 1998 en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet op voorwaarde dat het werk wordt uitgevoerd volgens de planning daarvan (i.e. buiten de broedperiode van vogels, zie hoofdstuk 2).

Bronnen

- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling reconstructie N358 Uterwei (Fr.) A&W-notitie 2419-1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling verwijdering van gronddepot naast N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red.) RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Delft, J.J.C.W. van, A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. zoogdieratlas.nl Friesland.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

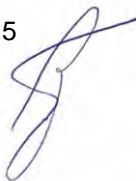
Websites

Provincie Fryslân
 Zoogdieratlas

Ecologische beoordeling van realisatie gronddepot nabij N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.)

Opdrachtgever Provincie Fryslân, Leeuwarden
Referentie Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling van realisatie gronddepot nabij N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-4. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2419bla
Status Definitief
Datum 12 oktober 2015
Projectleider P. Biezenaar
Autorisatie R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Bronnen

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

De provincie Fryslân voert een reconstructie uit van de N358 Uterwei. Het deel van die weg dat in deze rapportage centraal staat, ligt tussen Surhuisterveen en Blauforlaet. Nabij de bebouwde kom van Surhuizum is in verband met de beoogde werkzaamheden een tijdelijk gronddepot nodig. De werkzaamheden daarvoor vinden plaats in de periode 2016-2018 en worden gecombineerd met de werkzaamheden voor de reconstructie van de N538.

Voorafgaand aan de realisatie van het beoogde gronddepot is ecologisch onderzoek gewenst om te bepalen hoe deze ingrepen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving. De provincie heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in deze notitie.

Deze A&W-notitie 2419-4 betreft de ecologische beoordeling van de aanleg en het gebruik van het tijdelijke gronddepot nabij de N358. Naast deze ecologische beoordeling zijn in 2015 ook ecologische beoordelingen uitgevoerd ten aanzien van andere werkzaamheden die in verband staan met de reconstructie van de N358 tussen Surhuisterveen en Blauforlaet. De rapportages daarvan (zie ook de literatuurlijst) zijn:

- A&W-notitie 2419-1: betreffende de werkzaamheden voor het wegtracé
- A&W-notitie 2419-2: betreffende het verwijderen van een gronddepot
- A&W-notitie 2419-3: betreffende de afbraak van twee woningen
- A&W-notitie 2419-5: betreffende de bouw van een woning.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

Ecologisch onderzoek

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan waarin de effecten van de beoogde ingrepen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van (beschermde) natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Als eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (zoals verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites. Zie Bronnen) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Daarnaast is een veldbezoek aan het plangebied uitgevoerd, namelijk op 12 oktober 2015. Er is daarbij gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of bedreigde planten- en diersoorten.

2. Situatieschets en plannen

De locatie voor het beoogde gronddepot bestaat uit de westelijke helft van een landbouwperceel dat aan de oostzijde van de N358 nabij Surhuizum ligt (figuur 1). Deze locatie ligt direct ten noorden van het gronddepot dat zal worden verwijderd (Biezenaar 2015, 2419-2). Ten tijde van het veldbezoek (oktober 2015) was dit landbouwperceel begroeid met maïs.

Voor deze inrichtingswerkzaamheden en het gebruik van dit depot wordt naar verwachting gebruik gemaakt van de bestaande toegang vanuit de N358 tot dit landbouwperceel. Eventueel worden plaatselijk enkele struiken en/of kleine bomen verwijderd, maar grotere bomen blijven behouden. Er is geen sprake van een belangrijke toename van het gebruik van verlichting. Er zijn geen werkzaamheden aan watergangen nodig. Het inrichtingswerk voor het depot wordt uitgevoerd buiten de broedperiode van vogels, dus buiten de periode van half maart tot half juli.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

3.1 Natuurbeschermingswet: Voortoets

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Natuurbeschermingswet, is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Het plangebied voor het gronddepot maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied dat is beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Lauwersmeergebied', dat op meer dan 13 km ten noorden van beide plangebieden ligt. Overige Natura 2000-gebieden liggen op aanzienlijk grotere afstanden en zijn daardoor niet relevant voor deze beoordeling.

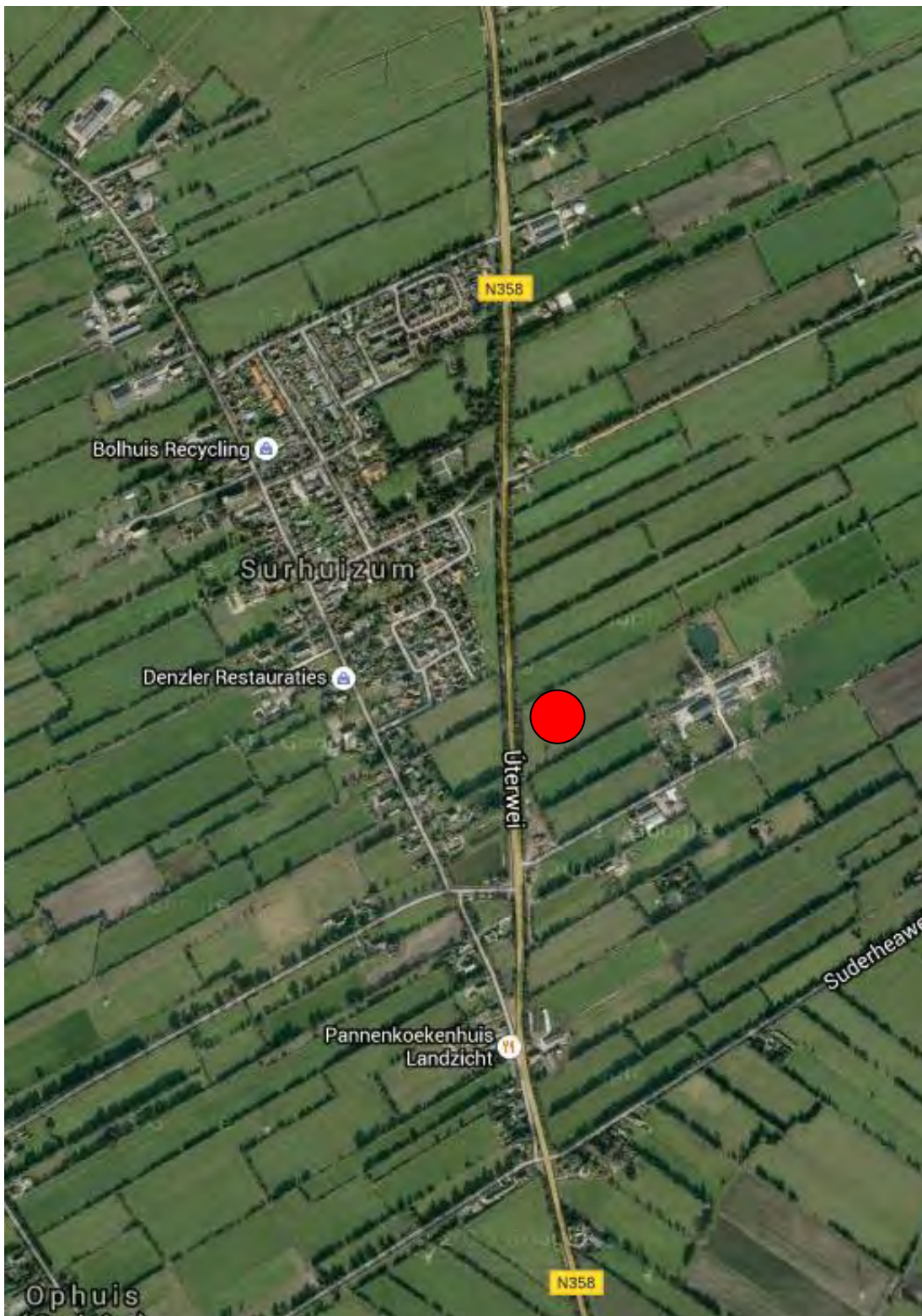
Gezien de aard en beperkte omvang van de beoogde ingreep kan worden aangenomen dat de beoogde werkzaamheden niet leiden tot negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden die binnen het Natura 2000-gebied 'Lauwersmeergebied' voorkomen. Aangewezen soorten die ook buiten dit Natura 2000-gebied kunnen komen (zoals de ganzen- en eendensoorten die ook daar zijn beschermd volgens de Natuurbeschermingswet), komen niet in de omgeving van het plangebied voor. De reden daarvoor is dat die omgeving niet geschikt is voor dergelijke soorten.

De conclusie van de Voortoets is derhalve, dat er geen kans bestaat op (significant) negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden ten aanzien van het gronddepot geen conflict met de Natuurbeschermingswet.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (EHS, onderdeel van Natuurnetwerk Nederland). De dichtstbijzijnde gebieden die daarvoor zijn aangewezen, liggen op ca 1 km ten oosten van het plangebied (Biezenaar 2015 A&W-notitie 2419-1). Door deze relatief grote afstand en de beperkte uitstraling van effecten door de beoogde werkzaamheden, komen de natuurwaarden van dit EHS-gebied niet in gevaar. De

beoogde werkzaamheden aan het gronddepot veroorzaken derhalve geen knelpunt met de provinciale regelgeving omtrent de EHS.

Figuur 1. De locatie van het beoogde gronddepot (rode stip) naast de N358 bij nabij Surhuizum (kaart: Google).

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Naast de Natuurbeschermingswet en de provinciale regelgeving ten aanzien van de EHS, kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere vormen van regelgeving, zoals provinciale verordeningen ten aanzien van weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied. Er liggen binnen de invloedssfeer van de beoogde ingrepen geen gebieden die op die manier zijn beschermd. Om die reden veroorzaken de beoogde ingrepen geen knelpunten met de betreffende ecologische regelgeving.

3.4 Samenvattend

De beoogde ingrepen ten aanzien van het gronddepot veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998 Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming).

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld, namelijk licht (tabel 1), middelzwaar (tabel 2) en zwaar beschermde soorten (tabel 3). Bovendien beschermt deze wet vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vogels. Hieronder is beschreven of de beoogde werkzaamheden een conflict veroorzaken met de Flora- en faunawet.

Op basis van de literatuurstudie en het veldbezoek op 12 oktober 2015 is hieronder een overzicht gegeven van de soorten die binnen en nabij het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Per soortgroep is geconcludeerd of de beoogde werkzaamheden een conflict met de Flora- en faunawet veroorzaken.

4.1 Planten

Binnen en nabij het plangebied komen plantensoorten voor die gebruikelijk zijn voor intensief beheerde agrarische graslanden en bermen. Dit zijn bijvoorbeeld Engels raaigras, Vossenstaart, Witte klaver, Smalle weegbree, Veldzuring, Wilg, Zwarte els en Gewone vlier. Tijdens de veldbezoeken zijn geen soorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet en/of opgenomen zijn in de Rode Lijst van bedreigde soorten in Nederland. Dergelijke plantensoorten worden hier ook niet verwacht gezien het huidige gebruik van het gebied. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

4.2 Ongewervelde diersoorten

Soorten van deze soortgroep (zoals libellen en vlinders) zijn afhankelijk van specifieke omstandigheden, zoals die te vinden zijn binnen natuurgebieden. Dergelijke omstandigheden ontbreken in het plangebied. Om die reden worden van deze soortgroep hier geen beschermde en/of Rode-Lijstsoorten verwacht. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

4.3 Vissen

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor vissen. Tussen het plangebied en de N358 ligt een ondiepe sloot met veel organisch materiaal. Mogelijk valt deze sloot droog

tijdens de zomer. Er is geen grote kans dat in deze sloot vissen voorkomen. Beschermde vissoorten kunnen worden uitgesloten. Naar verwachting vinden geen werkzaamheden aan deze sloot plaats.

Om deze redenen veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen, ook niet wanneer het slootmilieu door de inrichting en/of het gebruik van het beoogde gronddepot zou worden beïnvloed.

4.4 Amfibieën

In het plangebied kunnen licht beschermde amfibieënsoorten voorkomen, zoals Bruine kikker en Gewone pad. Omdat de aanwezige sloten buiten het plangebied liggen gaat het hier om landbiotop, dus niet om voortplantingsbiotop. In de omgeving is veel alternatief leefgebied voor deze soorten aanwezig. De aanwezige biotopen zijn ongeschikt voor middelzwaar en zwaar beschermde amfibieënsoorten en deze worden hier ook niet verwacht volgens de verspreidingsgegevens.

Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde ingrepen veroorzaken derhalve geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde amfibieënsoorten.

4.5 Reptielen

Volgens de verspreidingsgegevens komen binnen en nabij de plangebieden geen reptielensoorten voor. Bovendien komen de aanwezige biotopen niet voldoende overeen met de habitateisen van reptielen, waardoor dergelijke soorten hier niet worden verwacht. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

4.6 Vogels

Langs de randen van het plangebied zijn mogelijkheden voor broedende vogels, namelijk in de opgaande begroeiingen. Dat kunnen soorten zijn als Merel, Tjiftjaf, Winterkoning en Roodborst. Er worden geen broedende vogels verwacht binnen het plangebied (zoals Scholekster en Kievit), omdat deze percelen door de aanwezigheid van houtsingels een te besloten karakter voor weidevogels hebben. Binnen en nabij het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek geen (potentiële) nestplaatsen aangetroffen van soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is (zoals Buizerd en Roek).

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

De beoogde werkzaamheden vinden plaats buiten de broedperiode van vogels (hoofdstuk 2). Daardoor is het uitgesloten dat deze werkzaamheden verstoring veroorzaken van broedende vogels en hun nesten. Door het gebruik van het gronddepot zal verstoring in de omgeving ontstaan, waardoor daar de kans op vestiging van broedvogels klein zal zijn. Het is daardoor niet te verwachten dat tijdens de gebruiksfase broedende vogels en hun nesten worden verstoord. Om deze redenen veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels.

4.7 Zoogdieren

De indeling is hier bepaald door de drie beschermingscategorieën van de Flora- en faunawet: licht, middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten.

Licht beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied komt een aantal licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Mol, Egel en verscheidene (spits)muizensoorten, Vos, Haas en Ree. In de omgeving is veel alternatief leefgebied voor deze soorten aanwezig. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde werkzaamheden veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, mogelijk met uitzondering van Steenmarter (Melis 2012). De ruimte binnen en rond het plangebied kan deel uitmaken van het foerageergebied van deze soort, maar er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen wezenlijke invloed op het (potentiële) leefgebied van Steenmarter.

Om deze redenen veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter en overige middelzwaar beschermde zoogdiersoorten.

Zwaar beschermde soorten: vleermuizen

In de omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, met uitzondering van vleermuizen (Melis 2012). Bij een ecologische beoordeling ten aanzien van vleermuizen dient aandacht te zijn voor verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes van deze dieren.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied staan geen gebouwen. De bomen nabij het plangebied bleken geen holtes te bevatten die geschikt zijn voor verblijfplaatsen. Om deze redenen is het uitgesloten dat binnen de invloedssfeer van de beoogde herinrichting verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De beoogde werkzaamheden veroorzaken dus geen directe effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

Mogelijk maakt het plangebied deel uit van foerageergebied van enkele vleermuissoorten, zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. De beoogde werkzaamheden, waarbij geen of nauwelijks extra lichtverstoring zal ontstaan, zullen nauwelijks of geen invloed hebben op de huidige kwaliteit van deze delen van het foerageergebied. In de directe omgeving is bovendien veel alternatief potentieel foerageergebied aanwezig, waardoor de beoogde werkzaamheden geen belangrijke effecten in dezen zullen veroorzaken.

Vliegroutes

De opgaande begroeiingen langs de randen van het plangebied zijn geschikt om geleidende structuren te bieden voor vliegroutes van vleermuizen. Deze structuren vormen een klein

deel van het omvangrijke netwerk aan houtsingels in dit deel van Fryslân. De beoogde werkzaamheden zullen alleen plaatselijk ertoe leiden dat kleine delen van opgaande begroeiingen zullen verdwijnen, maar dit veroorzaakt geen wezenlijke aantasting van een eventueel aanwezige vliegrouete. Bovendien staan in de directe omgeving veel houtsingels die geschikt zijn voor eventuele alternatieve vliegroutes van vleermuizen. De beoogde werkzaamheden zullen om deze redenen geen belangrijke effecten ten aanzien van vliegroutes veroorzaken.

Samenvattend

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen en overige zwaar beschermde zoogdiersoorten.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken leiden de ecologische beoordeling van de inrichting en het gebruik van het beoogde gronddepot tot onderstaande conclusies.

Gebiedsbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (regelgeving betreffende de Ecologische Hoofdstructuur, Natuurbeschermingswet 1998 en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet op voorwaarde dat de herinrichtingswerkzaamheden worden uitgevoerd volgens de planning daarvan (i.e. buiten de broedperiode van vogels, zie hoofdstuk 2).

Bronnen

- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling reconstructie N358 Uterwei (Fr.) A&W-notitie 2419-1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling verwijdering van gronddepot naast N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-2. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling verwijdering van twee woningen naast N358 Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling realisatie nieuwbouwwoning nabij N358 Uterwei, Rysloane 2 Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-5. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. Brachytron, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red.) RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Delft, J.J.C.W. van, A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. Zoogdieratlas.nl Friesland.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

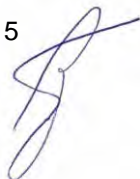
Websites

Provincie Fryslân
Zoogdieratlas

Ecologische beoordeling realisatie nieuwbouwwoning nabij N358 Uterwei, Rysloane 2 Surhuizum (Fr.)

Opdrachtgever Provincie Fryslân, Leeuwarden
Referentie Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling realisatie nieuwbouwwoning nabij N358 Uterwei, Rysloane 2 Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-5. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Projectcode 2419bla
Status Definitief
Datum 12 oktober 2015
Projectleider P. Biezenaar
Autorisatie R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Bronnen

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

De provincie Fryslân voert een reconstructie uit van de N358 Uterwei. Het deel van die weg dat in deze rapportage centraal staat, ligt tussen Surhuisterveen en Blauforlaet. Nabij de bebouwde kom van Surhuizum staat een woning op het adres Rysloane 2, die in verband met de beoogde werkzaamheden moet worden verwijderd. De werkzaamheden voor deze afbraak zijn ecologisch beoordeeld (Biezenaar 2015, A&W-notitie 2419-3). Nabij deze locatie wordt een nieuwe woning gerealiseerd die hetzelfde adres krijgt als de af te breken woning.

Voorafgaand aan de bouw van de woning op de nieuwe locatie Rysloane 2 is ecologisch onderzoek gewenst om te bepalen hoe deze ingreep zich verhoudt tot de ecologische wet- en regelgeving. De provincie Fryslân heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om deze ecologische beoordeling uit te voeren. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in deze notitie.

Ecologisch onderzoek

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan waarin de effecten van de beoogde ingrepen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van (beschermde) natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Als eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (zoals verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites, Zie Bronnen) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Daarnaast is een veldbezoek aan het plangebied uitgevoerd, namelijk op 12 oktober 2015. Er is daarbij gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of bedreigde planten- en diersoorten.

Deze A&W-notitie 2419-5 betreft de bouw van een woning nabij de N358. Naast deze ecologische beoordeling zijn in 2015 ook ecologische beoordelingen uitgevoerd ten aanzien van andere werkzaamheden die in verband staan met de reconstructie van het deel van de N358 tussen Surhuisterveen en Blauforlaet. De rapportages daarvan (zie ook de literatuurlijst) zijn:

- A&W-notitie 2419-1: betreffende de werkzaamheden voor het wegtracé
- A&W-notitie 2419-2: betreffende het verwijderen van een gronddepot
- A&W-notitie 2419-3: betreffende de afbraak van twee woningen
- A&W-notitie 2419-5: betreffende de realisatie van een gronddepot.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

De locatie voor de nieuwe woning bestaat uit een deel van een agrarisch graslandperceel aan de zuidzijde van de Rysloane in Surhuizum (figuur 1). De beoogde werkzaamheden bestaan uit het realiseren van een toegang tot de bouwlocatie, het bouwrijp maken van dit deel van het graslandperceel en de bouw van de woning. Voor deze ingrepen worden geen bomen gekapt. Voor de toegang vanaf de Rysloane is een dam of een brug nodig. Er treedt geen belangrijke toename op van buitenverlichting

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

3.1 Natuurbeschermingswet: Voortoets

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Natuurbeschermingswet, is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans bestaat dat door een ingreep (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

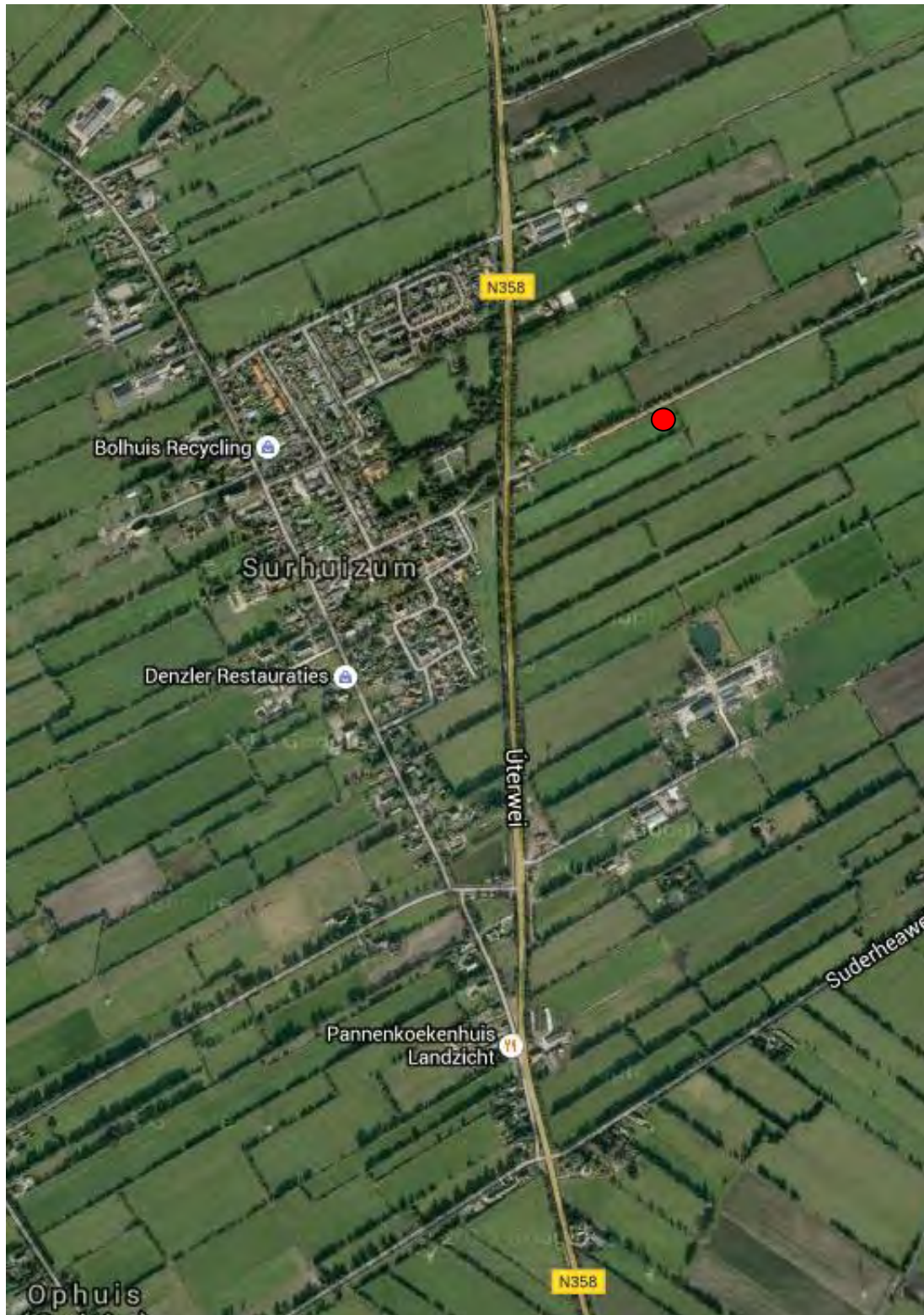
Het plangebied voor de nieuwe woning maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied dat is beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Lauwersmeergebied', dat op meer dan 13 km ten noorden van beide plangebieden ligt. Overige Natura 2000-gebieden liggen op aanzienlijk grotere afstanden en zijn daardoor niet relevant voor deze beoordeling.

Gezien de aard en beperkte omvang van de beoogde ingreep kan worden aangenomen dat de beoogde werkzaamheden niet leiden tot negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden die binnen het Natura 2000-gebied 'Lauwersmeergebied' voorkomen. Aangewezen soorten die ook buiten dit Natura 2000-gebied kunnen komen (zoals de ganzen- en eendensoorten die ook daar zijn beschermd volgens de Natuurbeschermingswet), komen niet in de omgeving van het plangebied voor. De reden daarvoor is dat die omgeving niet geschikt is voor dergelijke soorten.

De conclusie van de Voortoets is derhalve, dat er geen kans bestaat op (significant) negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden ten aanzien van de nieuwe woning geen conflict met de Natuurbeschermingswet.

3.2 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (EHS, onderdeel van Natuurnetwerk Nederland). De dichtstbijzijnde gebieden die daarvoor zijn aangewezen, liggen op ca 1 km ten oosten van het plangebied (Biezenaar 2015 A&W-notitie 2419-1). Door deze relatief grote afstand en de beperkte uitstraling van effecten door de beoogde werkzaamheden, komen de natuurwaarden van dit EHS-gebied niet in gevaar. De beoogde werkzaamheden voor de nieuwe woning veroorzaken derhalve geen knelpunt met de provinciale regelgeving omtrent de EHS.

Figuur 1. De locatie van het beoogde woning (rode stip) aan de Rysloane nabij Surhuizum (kaart: Google).

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Naast de Natuurbeschermingswet en de provinciale regelgeving ten aanzien van de EHS, kunnen gebieden ook beschermd zijn volgens andere vormen van regelgeving, zoals provinciale verordeningen ten aanzien van weidevogelgebied en Ganzenfoerageergebied. Er liggen binnen de invloedssfeer van de beoogde ingrepen geen gebieden die op die manier zijn beschermd. Om die reden veroorzaken de beoogde ingrepen geen knelpunten met de betreffende ecologische regelgeving.

3.4 Samenvattend

De beoogde ingrepen ten aanzien van de nieuwe woning aan de Rysloane veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998 Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming).

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld, namelijk licht (tabel 1), middelzwaar (tabel 2) en zwaar beschermde soorten (tabel 3). Bovendien beschermt deze wet vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vogels. Hieronder is beschreven of de beoogde werkzaamheden een conflict veroorzaken met de Flora- en faunawet.

Op basis van de literatuurstudie en het veldbezoek op 12 oktober 2015 is hieronder een overzicht gegeven van de soorten die binnen en nabij het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Per soortgroep is geconcludeerd of de beoogde werkzaamheden een conflict met de Flora- en faunawet veroorzaken.

4.1 Planten

Binnen en nabij het plangebied komen plantensoorten voor die gebruikelijk zijn voor intensief beheerde agrarische graslanden en bermen. Dit zijn bijvoorbeeld Engels raaigras, Vossenstaart, Witte klaver, Smalle weegbree, Veldzuring, Wilg, Zwarte els en Gewone vlier. Tijdens de veldbezoeken zijn geen soorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet en/of opgenomen zijn in de Rode Lijst van bedreigde soorten in Nederland. Dergelijke plantensoorten worden hier ook niet verwacht gezien het huidige gebruik van het gebied. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

4.2 Ongewervelde diersoorten

Soorten van deze soortgroep (zoals libellen en vlinders) zijn afhankelijk van specifieke omstandigheden, zoals die te vinden zijn binnen natuurgebieden. Dergelijke omstandigheden ontbreken in het plangebied. Om die reden worden van deze soortgroep hier geen beschermde en/of Rode-Lijstsoorten verwacht. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

4.3 Vissen

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor vissen. Tussen het plangebied en de Rysloane ligt een ondiepe sloot met veel organisch materiaal. Mogelijk valt deze sloot droog tijdens de zomer. Er is geen grote kans dat in deze sloot vissen voorkomen. De aanwezigheid van beschermde vissoorten kan worden uitgesloten. Wanneer

werkzaamheden aan deze sloot worden uitgevoerd, ontstaat om die reden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

4.4 Amfibieën

In het plangebied kunnen licht beschermde amfibieënsoorten voorkomen, zoals Bruine kikker en Gewone pad. Omdat de aanwezige sloten buiten het plangebied liggen gaat het hier om landbiotoop, dus niet om voortplantingsbiotoop. In de omgeving is veel alternatief leefgebied voor deze soorten aanwezig. De aanwezige biotopen zijn ongeschikt voor middelzwaar en zwaar beschermde amfibieënsoorten en deze worden hier ook niet volgens de verspreidingsgegevens verwacht.

Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde ingrepen veroorzaken derhalve geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde amfibieënsoorten.

4.5 Reptielen

Volgens de verspreidingsgegevens komen binnen en nabij de plangebieden geen reptielensoorten voor. Bovendien komen de aanwezige biotopen niet voldoende overeen met de habitateisen van reptielen, waardoor dergelijke soorten hier niet worden verwacht. Om die reden veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

4.6 Vogels

Langs de randen van het plangebied zijn mogelijkheden voor broedende vogels, namelijk in de opgaande begroeiingen. Dat kunnen soorten zijn als Merel, Tjiftjaf, Winterkoning en Roodborst. Er worden geen broedende vogels verwacht binnen het plangebied (zoals Scholekster en Kievit), omdat deze percelen door de aanwezigheid van houtsingels een te besloten karakter voor weidevogels hebben. Binnen en nabij het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek geen (potentiële) nestplaatsen aangetroffen van soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is (zoals Buizerd en Roek).

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de verstorende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Samenvattend

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord.

4.7 Zoogdieren

De indeling is hier bepaald door de drie beschermingscategorieën van de Flora- en faunawet: licht, middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten.

Licht beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied komt een aantal licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Mol, Egel en verscheidene (spits)muisensoorten, Vos, Haas en Ree. In de omgeving is veel alternatief leefgebied voor deze soorten aanwezig. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Om die reden hoeft voor effecten op dergelijke soorten geen ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De beoogde werkzaamheden veroorzaken om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde soorten

Binnen en nabij het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, mogelijk met uitzondering van Steenmarter (Melis 2012). De ruimte binnen en rond het plangebied kan deel uitmaken van het foerageergebied van deze soort, maar er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen wezenlijke invloed op het (potentiële) leefgebied van Steenmarter.

Om deze redenen veroorzaken de beoogde werkzaamheden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter en overige middelzwaar beschermde zoogdiersoorten.

Zwaar beschermde soorten: vleermuizen

In de omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens geen zoogdiersoorten van deze beschermingscategorie voor, met uitzondering van vleermuizen (Melis 2012). Bij een ecologische beoordeling ten aanzien van vleermuizen dient aandacht te zijn voor verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes van deze dieren.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied staan geen gebouwen. De bomen nabij het plangebied bleken geen holtes te bevatten die geschikt zijn voor verblijfplaatsen. Om deze redenen is het uitgesloten dat binnen de invloedssfeer van de beoogde herinrichting verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De beoogde werkzaamheden veroorzaken dus geen directe effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

Mogelijk maakt het plangebied deel uit van foerageergebied van enkele vleermuissoorten, zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. De beoogde werkzaamheden, waarbij geen of nauwelijks extra lichtverstoring zal ontstaan, zullen nauwelijks of geen invloed hebben op de huidige kwaliteit van deze delen van het foerageergebied. In de directe omgeving is bovendien veel alternatief potentieel foerageergebied aanwezig, waardoor de beoogde werkzaamheden geen belangrijke effecten in dezen zullen veroorzaken.

Vliegroutes

De opgaande begroeiingen langs de randen van het plangebied zijn geschikt om geleidende structuren te bieden voor vliegroutes van vleermuizen. Deze structuren vormen een klein deel van het omvangrijke netwerk aan houtsingels in dit deel van Fryslân. De beoogde werkzaamheden zullen alleen plaatselijk ertoe leiden dat kleine delen van opgaande begroeiingen zullen verdwijnen, maar dit veroorzaakt geen wezenlijke aantasting van een eventueel aanwezige vliegroute. Bovendien staan in de directe omgeving veel houtsingels die geschikt zijn voor eventuele alternatieve vliegroutes van vleermuizen. De beoogde werkzaamheden zullen om deze redenen geen belangrijke effecten ten aanzien van vliegroutes veroorzaken.

Samenvattend

De beoogde werkzaamheden veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen en overige zwaar beschermde zoogdiersoorten.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken leidt de ecologische beoordeling van de bouw en het gebruik van de beoogde woning aan de Rysloane tot onderstaande conclusies.

Gebiedsbescherming

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (regelgeving betreffende de Ecologische Hoofdstructuur, Natuurbeschermingswet 1998 en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet op voorwaarde dat verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen. In paragraaf 4.6 is beschreven op welke wijzen aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

Bronnen

- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling reconstructie N358 Uterwei (Fr.) A&W-notitie 2419-1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling verwijdering van gronddepot naast N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-2. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling verwijdering van twee woningen naast N358. A&W-notitie 2419-3. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Biezenaar, P. 2015. Ecologische beoordeling van realisatie gronddepot nabij N358 Uterwei, Surhuizum (Fr.) A&W-notitie 2419-4. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. Brachytron, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red.) RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Delft, J.J.C.W. van, A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. Zoogdieratlas.nl Friesland.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Websites

Provincie Fryslân
Zoogdieratlas